

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Olga Lech

Blok tematyczny: Zima w przyrodzie

Scenariusz nr 8

I. Tytuł scenariusza: W zimowej szacie.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące):

- polonistyczna
- przyrodnicza
- techniczna

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **Edukacja polonistyczna:**
- Uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski 1.3c
- Edukacja przyrodnicza:
- Obserwuje i analizuje proste doświadczenia przyrodnicze 6.1
- **Edukacja techniczna**
- Posiada umiejętność cięcia papieru, tektury, itp. 9.2c

V. Metody: metoda projektowanych okazji edukacyjnych, doświadczalna, pogadanka.

VI. Środki dydaktyczne

- **do e – doświadczenia:** lodowisko, piasek.

VII. FORMA ZAJĘĆ: indywidualna, grupowa, zespołowa.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

VIII. PRZEBIEG ZAJĘĆ

- **Część wprowadzająca – warunki wyjściowe:**
  - Uczniowie wypowiadają się na temat swoich ulubionych zabaw na śniegu.
  - Rozmowa ta temat: Czy wasze zabawy są zawsze bezpieczne?
- **Zadanie otwarte.**
  - Uczniowie odpowiadają na pytanie: Co to znaczy bawić się bezpiecznie?
- **Cześć warsztatowa.**
  - Uczniowie podzieleni na 4 grup, odrysowują na kartonie koła i je wycinają. Dwie grupy piszą na kołach, jak należy bawić się śniegiem i śnieżkami, a kolejne dwie grupy piszą, jak należy się bezpiecznie bawić, np.:

Grupa I i II	Grupa II i III
- Pamiętaj, żeby nie wkładać kolegom i koleżankom śnieżnych kul za koszulę. - Pamiętaj, żeby nie nacierać twarzy kolegów i koleżanek śniegiem. - Pamiętaj, że kule mogą być twarde i mogą wyrządzić krzywdę. - Pamiętaj, śnieżkami rzucamy się z dziećmi, które wyraziły na to zgodę. - Pamiętaj, żeby nie celować śnieżkami w okna, samochody ani znaki drogowe.	- Organizuj zawody- kto dalej rzuci śnieżką lub kto trafi śnieżką do celu. - Ulep bałwana. - Zrób igloo. - Wykonaj rzeźby ze śniegu.

- Uczniowie odczytują swoje zdania i przyczepiają koła z zapisanymi zdaniami na tablicy.
- **E-doświadczenie (załącznik do scenariusza zajęć).**
- **Pytania/ zadania/ inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- Wypowiedzi uczniów na temat nieprzyjemnych skutków zabaw zimowych.
- Uczniowie wypowiadają na temat - czy zostali kiedyś obrzuceni śnieżkami i jak się wtedy czuli, czy nic im się nie stało.
- **Dodatkowe pytania/ zadania/ czynności dla:**
  - **Ucznia zdolnego** – uczniowie układają opowiadanie na temat: Moje zabawy na śniegu.
  - **Ucznia dziewięcioletniego:** uczniowie rysują historyjkę obrazkowa na temat: Bezpiecznie bawię się na śniegu.
  - **Ucznia ośmioletniego:** uczniowie układają i zapisują odpowiedź na pytanie: Dlaczego narty posmarowane specjalnym smarem łatwiej ślizgają się po śniegu?
  - **Ucznia wymagającego pomocy:** uczniowie rysują bezpieczną zabawę zimową.
- **Podsumowanie zajęć:**
  - Podczas zimowych zabaw, musimy pamiętać o bezpieczeństwie swoim i innych osób. Zima jest przyjemna, jeżeli „bawimy się z głową”

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik e- doświadczenia do scenariusza nr 8

I. Tytuł doświadczenia: Dlaczego ślizgamy się na lodzie?

II. Zakres doświadczenia: Zjawisko tarcia.

III. Cel doświadczenia: Pokazanie zjawiska tarcia.

IV. Hipoteza doświadczenia: Jak to się dzieje, że ślizgamy się na lodzie, a na piasku się nie ślizgamy?

V. Spodziewane obserwacje/wnioski ucznia: Ślizgać możemy się tylko po gładkim lodzie. Kiedy położymy na lodzie dowolny przedmiot, który jest posypany piaskiem, to on nie będzie się swobodnie przesuwać, ani ślizgać.

VI. Wnioski z doświadczenia: Kiedy jedna powierzchnia przesuwa się po drugiej, to powstaje tarcie. Gdyby nie było tarcia, wszystkie powierzchnie byłyby śliskie. Czasem trzeba zmniejszyć tarcie, żeby, np. narty mogły ślizgać się po śniegu.

Obraz	Dźwięk
Przywitanie dzieci przed telewizorem przez aktora.	Witam Was mali odkrywcy. Wiem, że większość z was bardzo lubi zimowe zabawy. Jedną z takich zabaw jest ślizganie się po lodowisku. Właśnie dzisiaj wytłumaczę wam, dlaczego ślizgamy się na lodzie, a nie na piasku.
Prezentacja środków do doświadczenia. Zbliżenie na poszczególne przedmioty.	Do przeprowadzenia dzisiejszego doświadczenia będą mi potrzebne: tacka spożywcza z zagłębieniem 1 cm, woda, dowolny przedmiot, piasek.
Aktor wykonuje doświadczenie: nalewanie wody na tackę, włożenie tacki do zamrażalnika, wskazanie na zegarze godziny chowania tacki do zamrażalki, wskazanie godziny na zegarze po upływie wyznaczonego czasu na	Na tackę naleję wody, aż po same brzegi i włożę do zamrażalnika na około 3 godziny. Woda w tacce zamarzała i utworzyła się tafła lodu. Teraz na tafli lodu położę dowolny przedmiot. Zobaczcie, przedmiot ten przesuwa się po

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

mrożenie, pokazanie tafli lodu, która powstała w tace, przesuwanie po lodzie dowolnego przedmiotu, posypanie tafli lodu piaskiem, położenie tego samego przedmiotu.	lodzie, tak jak my na ślizgawce czy lodowisku. A teraz posypię lód piaskiem. Zobaczcie, co się dzieje? Kładę ten sam przedmiot, jednak tym razem, przedmiot się nie przesuwa.
Prezentacja przez aktora wniosków:	Kiedy jedna powierzchnia przesuwa się po drugiej, powstaje tarcie. Gdy powierzchnia jest gładka, tarcie jest małe, a kiedy jest chropowata lub szorstka to tarcie jest duże. Gdyby nie było tarcia, wszystkie powierzchnie byłyby śliskie, nie można byłoby wtedy chodzić po podłodze lub trzymać przedmiotów w ręku. Czasem trzeba zmniejszyć tarcie. Robimy to, gdy oliwimy zawiasy, aby nie skrzypiały drzwi lub smarujemy narty specjalnym smarem, żeby łatwiej ślizgały się po śniegu.

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

